

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/102/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112222594
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112222594.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanej Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. U. XX, T., o zaplatenie 322,16 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 08.03.2013 č.k. 7C 153/2012 - 48 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na to, že žalobca v danom prípade uplatňuje práva plynúce z úverového vzťahu, ktorý tu existoval medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou. Keďže žalovaná neplnila svoje povinnosti, k zosplateniu úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo dňom 28.03.2009. Súd prvého stupňa sa vyporiadaval s dohodou o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach, ktorá bola medzi účastníkmi uzatvorená dňa 05.11.2009. Bolo zistené, že žalovaná si nebola vedomá toho čo podpisuje, rovnako mala za to, že dohodu nepodpísala, nebola si vedomá právnych následkov v tom zmysle, že dôjde k predĺženiu premlčacej doby až na 10 rokov a rovnako nemala vedomosť ohľadom výšky dohodnutých splátok. Súd prvého stupňa vec uzavrel tak, že aj keď v čase podpisu tejto dohody nebol nárok žalobcu premlčaný, túto dohodu kvalifikoval ako nekalú obchodnú prax. Zdôraznil, že v tejto súvislosti ide o formulár, ktorý vopred pripravil veriteľ pre dlžníka, prípadne osobu prístupujúcu k záväzku a dlžník nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Vzhľadom na obsah formulárovej dohody súd prvého stupňa mal vážne pochybnosti o tom, že skutočný prejav vôle dlžníka zodpovedá jej obsahu, čomu zodpovedá aj spôsob vyplňovania tejto dohody, pričom prehlásenie dlžníka o vedomosti premlčania dlhu je skryté do dohody o splátkach v bode 3, avšak toto by malo byť súčasťou uznania záväzku v článku II. Takto formulovaná písaná dohoda nemôže byť pre priemerného spotrebiteľa zrozumiteľná a určitá. Podľa súdu prvého stupňa takéto vyhlásenie dlžníka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zdôraznil, že 10-ročnú premlčaciu lehotu zákon priznáva len v osobitných prípadoch, najmä vtedy, ak sa má predísť súdnym sporom, uznaním dlhu, resp. je potrebné chrániť riadny výkon súdneho rozhodnutia. Žalobu preto s ohľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovanej zamietol a o trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, aby žalobe bolo vyhovené, zároveň si uplatnil náhradu trov konania. V dôvodoch odvolania žalobca poukázal na to, že predmetná dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, má teda písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Zároveň žalovaný s odkazom na bod 3.4 Dohody potvrdil vedomosť o premlčaní dlhu a o následkoch s tým spojených. Obsahom dohody je aj uznanie dlhu zo strany žalovaného účastníka ako právny inštitút zakotvený v Občianskom zákonníku, pričom právnym následkom uznania práva, ktorý nastáva priamo zo zákona, je prerušenie plynutia premlčacej doby, to znamená, že doba, ktorá dovtedy uplynula, sa stáva právne bezvýznamnou a začne plynúť nová 10-ročná premlčacia doba priamo zo zákona. Podľa § 110 ods. 1 veta druhá OZ, zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 veta druhá OZ nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 OZ, čo potvrdzujú aj odlišné právne dôsledky, ktoré s nimi zákon spája. Podpísaním dohody došlo k začatiu plynutia novej 10-ročnej doby premlčania, teda právny účinok spojený s uznaním práva, ktorý predpokladá citované zákonné ustanovenie a teda prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby, v tomto prípade nastal. Žalovaný sa preto nemôže brániť námietkou premlčania. Žalobca tiež uvádza, že takáto forma dohody medzi veriteľom a dlžníkom nie je ničím neobvyklým, nemožno ju hodnotiť ako nekalú obchodnú praktiku zo strany veriteľa. Obsah dohody nie je tak rozsiahly, aby sa s ním žalovaný nemal možnosť oboznámiť. Táto dohoda bola podpísaná v mieste bydliska žalovaného, ktorý mal možnosť si dohodu prečítať a odmietnuť ju, resp. nepodpísať. V čase podpisu dohody pohľadávka nebola premlčaná, žalobca mal možnosť sa domáhať zaplata pohľadávky na súde, čím by sa pohľadávka žalovaného navýšila o trovy konania. Žalovaný sa však rozhodol dohodu podpísať a uhrádzať pohľadávku v splátkach. Z toho vyplýva, že žalovaný si svoje postavenie v čase podpisu dohody nijako nezhoršil. Spôsob vyhodnotenia predložených dôkazov súdom žalobca považuje za zarážajúci, nakoľko súd sa len stotožnil s účelovým a nepreukázaným tvrdením žalovaného s cieľom vyhnúť sa plateniu svojich dlhov. Súd neprihliadol na jednoznačný dôkaz, že sa účastníci dohodli na splátkach, keď zároveň žalovaný svoj záväzok uznal. Ide o bezbrehú a neodôvodnenú ochranu žalovaného ako spotrebiteľa a porušenie zásady rovnosti účastníkov konania, ktorá vedie k tomu, že osoby, ktorým bol úver poskytnutý, tento nakoniec nebudú musieť vrátiť. V zmysle týchto dôvodov žalobca navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadрила.

Odvolací súd preskúmal rozsudok podľa § 212 O.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Súd prvého stupňa vo veci dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil, o veci správne rozhodol a skutkové zistenia prvostupňového súdu majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe, v tomto zákone ustanovenej (§ 100 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak by bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od plynutia tejto lehoty.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred nepriateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzatvorené podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ako je zrejmé z obsahu spisu, účastníci konania uzatvorili formulárovú zmluvu, ktorá obsahuje dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 05.11.2009. Je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvého stupňa, že napriek tomu, že predmetná dohoda o splátkovom kalendári a uznaní dlhu bola uzatváraná v čase, keď predmetná pohľadávka nebola premlčaná, nemožno túto dohodu uznať ako platný právny úkon, a to s poukazom na nekalú obchodnú prax, ktorá bola voči žalovanej ako spotrebiteľovi aplikovaná zo strany zástupcu žalobcu pri uzatváraní predmetnej dohody. Dohoda o uzatvorení splátkového kalendára a uznaní dlhu je skutočne naformulovaná takým spôsobom, že navodzuje síce informáciu o tom, že ide o splátkový kalendár a len nevýrazným spôsobom uvádza informáciu o vedomosti žalovanej o premlčaní dlhu. Vo veci ide len o eventuality premlčanie predmetného dlhu, pretože v čase podpisu dohody o uznaní dlhu a splátkovom kalendári dlh, ktorý je predmetom konania, premlčaný nebol, avšak v každom prípade podpisom takejto dohody došlo k predĺženiu premlčacej lehoty z pôvodnej doby 3 rokov na 10-ročnú premlčaciu lehotu uvedenú v § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to evidentne bez objektívnej vedomosti žalovanej ako spotrebiteľa o zmene tohto právneho režimu premlčania dlhu, na čo zo strany zástupcu žalobcu nebola upozornená a takáto zmena je zjavne v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa.

Takéto konanie je treba hodnotiť ako nekalú obchodnú prax v zmysle § 7 ods. 2 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z., podľa ktorého sa obchodná prax považuje za nekalú, ak je v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti, ktorou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi.

Predĺženie premlčacej lehoty je zjavne nevýhodné vo vzťahu k žalovanej ako k spotrebiteľovi, ide o konanie, ktoré smeruje k spôsobeniu nerovnováhy vo vzťahoch medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovanou ako spotrebiteľom, pokiaľ sa podpis takejto dohody nesprievádza s riadnym vysvetlením a poučením zo strany žalobcu vo vzťahu k žalovanej, aké právne následky má podpis spornej dohody. To platí aj v situácii, že predmetný dlh ešte premlčaný nebol.

Súd prvého stupňa napokon správne posúdil nárok žalobcu v nadväznosti na uplatnenú námietku premlčania zo strany žalovanej po zistení, že k zosplatneniu úveru došlo dňa 28.03.2009 a trojročná všeobecná premlčacia doba určená ustanovením § 101 OZ tak uplynula ku dňu 28.03.2012. Keďže žaloba zo strany žalobcu bola podaná na príslušnom súde prvého stupňa až dňa 23.07.2012, súd prvého stupňa správne vyhodnotil žalobu ako nedôvodnú.

Poukazujúc na uvádzané dôvody odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. a podľa § 219 ods. 2 O.s.p. v ostatnom poukazuje na správne a výstižné dôvody uvádzané súdom prvého stupňa.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanej v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.